

Kisebbségi
önkormányzati
választások
2006/2007

a **Barátság** melléklete

Mayer Éva összeállítása

2006. február 15.

A melléklet anyaga honlapunkon is olvasható: www.nemzetisegek.hu

Új módon választunk kisebbségi önkormányzatokat

2006 a választások, a kisebbségi önkormányzati választások éve is Magyarországon. A kisebbségi törvény módosításával együtt a választójogi törvény is módosult, másképpen fogunk kisebbségi önkormányzatokat választani. Hogyan készülnek fel erre az országos önkormányzatok? Miként segítik a felkészülésben a hazai németek, horvátok, románok és ruszinok közösséget?

Németh Erika, az Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi és vallásügyi Bizottságának alelnöke:

– A módosított kisebbségi választási rendszerben a kisebbségi civil szervezetek szerepe növekszik. Legfontosabb feladataik éppen abból fakadnak, hogy az előttünk álló választásokon csak a kisebbségi jelölő szervezet által támogatott jelöltek indulhatnak. Például célszerű már most megkezdeni azokat a megbeszéléseket egy

egy kisebbségi közösségen belül a civil szervezetek között, melyek a jelöltek állításához, illetve a későbbiekben a megyei és országos listaállításhoz vezetnek. Listaállítási joga ugyanis csak azon kisebbségi jelölő szervezeteknek lesz, amelyek legalább a helyi szintű képviselők tíz százalékát adják, így *nem szerencsés a jelölés elaprózása*. Feltételezhető, hogy az ilyen megbeszélések alapja a civil szervezetek elképzeléseinek összevetése az adott kisebbségi közösség helyzetére, jövőjére, a továbblépés módjára vonatkozóan. Vagyis a nagypolitikához hasonlóan célszerű ezen időszakban sokat beszélni a programokról, hiszen csak ezekből alakulhat ki később – az önkormányzatok beiktatásával – az adott nemzetiség kisebbségpolitikai stratégiája.

A gyakorlati feladatok közül kiemelném a névjegyzékre való bejelentkezés időszakát (június 1 és július 15 között), amikor is a civil szervezetek aktív szerepet játszhatnak a közösségeken belül a feliratkozás fontosságáról szóló meggyőzésben, de akár a nyilatkozatok összegyűjtésében és visszajuttatásában is a helyi választási szervekhez. *Tennivaló tehát bőven van, s a választások sikere e rendszer szerint döntően a kisebbségi jelölő szervezeteken múlik.*

– Mit tart a módosítás erősségének vagy éppen „gyenge” pontjának, amelyek megnehezíthetik majd a választásokat?

E kérdés megválaszolásakor fontos hangsúlyozni, hogy a jogalkotási folyamat tétje az volt, hogy lehet-e alkotmányos kisebbségi választásokat tartani 2006-ban? A fő eredmény tehát az – és ezt most már két döntésével az Alkotmánybíróság is megerősítette –, hogy alkotmányos kockázat nélkül létrejöhetnek 2006-ban a helyi, majd 2007 márciusában a közép- és az országos önkormányzatok. Az

önkormányzatiság megszűnése veszélyéhez képest, minden nehézség apróságnak tűnhet.

Persze ez nem jelenti azt, hogy nem kellene komolyan vennünk például a névjegyzékes választási rendszerből, az új kötelezettségekből fakadó nehézségeket. Tény, hogy a névjegyzékre való feliratkozás időszaka plusz aktivitást, jelenős erőfeszítéseket igényel majd a kisebbségi közösségektől és azok minden tagjától. Viszont ezt követően egyszerűsödik az eljárás.

A névjegyzékkel kapcsolatban ugyanakkor tennék egy megjegyzést: a kormány és a kormánykoalíció pártjai a 2004. évi eredeti, benyújtott javaslat szerint a névjegyzék összeállítás jogát a kisebbségi közösségek kezébe adták volna, s a kisebbségek önrendelkezésének, öngazgatásának, de önvédelmének elvi alapján – persze megfelelő jogorvoslati utakkal de – lehetővé tették volna az elutasító döntést is a nem a közösséghez tartozó személyek jelentkezése esetén. Sajnálom, hogy részben néhány kis kisebbségi közösség elutasítása miatt a legnagyobb ellenzéki párt megváltoztatta korábbi támogató álláspontját, s most egy kisebbségpolitikai értelemben „lyukasabb szűrővel” próbáljuk majd csökkenteni a visszaélések lehetőségét. Remélem a hazai kisebbségpolitika fejlődése előbb-utóbb eljut az önrendelkezés ilyen szintű elismeréséig is.

Dr. Hargitai János, képviselő, Emberi jogi, kisebbségi és vallásügyi Bizottság, Nagynyárad (Baranya megye) polgármestere:

– *Képviselő úr véleménye szerint elegendő idő áll-e a választások előkészítésére?*

Az elfogadott törvény a választási szabályokat alapvetően átírja. Az új választási eljárás megismertetése és megértetése alapja a sikeres kisebbségi választásoknak. A településeken és a fővárosi kerületekben késő ősszel, a megyékben és a fővárosban 2007. tavaszán lesznek a választások. Elegendő idő van a közösségekhez tartozók felkészítésére. A felkészítő fórumok szervezése feladata a Hivatalnak (NEKH), az országos önkormányzatoknak, Belügyminisztériumnak csakúgy, mint a parlamenti szakbizottságoknak.

– Elképzelhetőnek tartja, hogy a most már mindenütt öt fős testületeket a kis településeken is létre tudják hozni, illetve hogy emiatt csökken a kisebbségi önkormányzatok száma?

– A testületek öt főre emelését tapasztalati tények indokolták, nevezetesen a határozatképesség biztosítása. Emiatt nem fog csökkenni a testületek száma. Nagyobb gondnak látom a minimum harminc fős választói névjegyzékek létrehozását.

– A szavazói névjegyzék is befolyásolhatja a kisebbségi önkormányzatok számát?

A névjegyzéktől való félelem megnehezítheti a kisebbségi közösséghez tartozás megvallását. Meg kell értetnünk és ismertetnünk a névjegyzék szükségességének indokait, a névjegyzék lehetséges előnyeit, a névjegyzékkel kapcsolatos adatkezelési garanciákat. Ha ezekre a kérdésekre sikerült megnyugtató válaszokat adnunk a most szervezendő fórumokon, sokat tehetünk azért, hogy ne csökkenjen a nemzetiségi kisebbségi önkormányzatok száma.

– Mivel nem értett egyet a konszenzusos módosításokat illetően?

– A törvénymódosítás előkészítésében nagyon sok energiám van, a végszavazásoknál mégis tartózkodtam, a törvény két alapvető fogyatékosága miatt: látható volt, hogy a törvény alapvetően szűkíti a kisebbségek képviselőinek lehetőségét a települési önkormányzatokban. Megszüntette a kisebbségi területi autonómiák létrejöttének lehetőségét azokon a településeken, ahol az adott kisebbség nagyobb számban, azaz akár többségben él.

A másik fogyatékosága a törvénynek, hogy nem ad választójogot az itt életvitelszerűen élő, letelepedett uniós polgároknak, ha ők magukat az adott kisebbség tagjának tekintik. Ostoba, kicsinyes megközelítés ez, ami nincs tekintettel az ezeréves magyarországi, Szent István-i örökségre, távol van az egységesülő Európa gondolatától, nem illeszkedik a nemzeti kisebbségekről vallott korszerű eszmékhez, olyan diszkrimináció, aminek nincs ésszerű indoka. Elhibázott kompromisszum, azoknak a gondolkodását tükrözi, akiknek nincs víziójuk a nemzeti kisebbségek európai perspektíváiról, akik a hazai kisebbségek létében azért nem látják a sokszínűség lehetőségét, mert a nemzetállami gondolkodás foglyai. Az ország ténylegesen azoké, akik itt laknak, élnek, nem csak az állampolgároké, így valamennyi országglakó integrálása az államba – a nemzet államalkotó kisebbségeinek erősítése okán is – érdekünkben állna. Ezt nem ismerte fel a jogalkotó, ezért tartózkodtam a törvény elfogadása során.

Heinek Ottó, a Magyarországi Németek Országos Önkormányzatának elnöke:

– Már 2005 novemberében és decemberében elkezdtek a felkészülést és felkészítést. Szinte minden megyében jártunk, találkoztunk a kisebbségi önkormányzatok és a civil szervezetek képviselőivel. Természetesen folytatjuk a felkészítést, hiszen rövid az idő. Lehet, hogy még januárban, de legkésőbb februárban kézikönyvet jelentetünk meg, amelyet minden magyarországi német önkormányzatnak, egyesületnek eljuttatunk. Ez a kiadvány tartalmazni fogja mindazokat a tudnivalókat, kapaszkodókat, amelyekre szükség lesz a választási folyamat során. 2006-ban a legnagyobb és legfontosabb feladatunk a választásokra való megfelelő felkészítés lesz. Ebben az évben emlékezünk a magyarországi németek elűzetésének – ahogyan a köznyelvben emlegetik: kitelepítésének – 60. év-

fordulója. Január 22-én ebből az alkalomból emlékművet avattunk Budaörsön. A kitelepítésre, a kitelepítettekre való emlékezés a választások mellett a másik hangsúlyos téma ebben az évben. Nem is foglalkozunk most intézményátvétellel, alapítással vagy hasonlókkal, a fenti két esemény határozza meg szinte egész évi feladatainkat.

– A kisebbségi tör-

vénymódosításai több újdonságot is hoztak az országos önkormányzat életébe-munkájába. Hogyan érinti ez Önöket?

– Kedvező változásokat is hozott, ha arra gondolok, hogy az Országgyűlés már 2006-ban a költségvetésben fogja megjelentetni az átvett intézményekre vonatkozó költségvetési tételeket, ami azt jelenti, hogy a kormány nem változtathatja meg azokat – kivéve, ha a költségvetési törvény módosul –, tehát nem érint majd minket egy esetleges tartalékképzési kötelezettség. Ez egyfajta biztonságot jelent az idei évben az átvett oktatási intézmények működtetése tekintetében. Ugyanakkor tudjuk, hogy a választásokat követően az új kormány szigorúbb költségvetést fog készíteni, ami nyilván a nemzetiségeket is érinti, de ez egy későbbi történet része lesz majd.

Most a sikeres kisebbségi önkormányzati választásokra összpontosítunk.

Dr. Karagics Mihály, az Országos Horvát Önkormányzat elnöke:

– Az Országos Horvát Önkormányzat szakértők bevonásával már 2005 decemberében elkezdte a felkészülést az idei kisebbségi választásokra. Szakmai fórumokat szerveztünk megyei szinten (Bács-Kiskun, Baranya, Somogy, Vas és Győr-Moson-Sopron, megyékben, illetve Budapest), amelyeken a helyi horvát önkormányzatok elnökei és képviselői vettek részt. A fórumokat azzal a céllal szerveztük, hogy megvitassuk a kisebbségi önkormányzati képviselők választásáról szóló, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségekre vonatkozó egyes törvények módosításából adódó feladatokat.

Arról vitatkozni a választások előtt, hogy az említett törvények mennyire kisebbség barátiak, mennyire vannak összhangban a nemzetközi normákkal, felesleges, mert a törvények, a jogszabályok adottak. Figyelmünket a minél eredményesebb választásokra kell összpontosítanunk, mert véleményem szerint a magyarországi horvátok a kisebbségi önkormányzati rendszert, annak hibáival együtt, elfogadták.

A választások technikai előkészületeire kell koncentrálnunk, és bátorítanunk kell választóinkat, hogy hasonló aktivitással járuljanak a szavazói urnákhoz, mint négy évvel ezelőtt. Ennek érdekében februárban és március során folytatjuk a fórumok szervezését. Többet kell beszélnünk a választói névjegyzékről, a képviselők feladatairól, s a mostani horvát önkormányzatok elnökeivel azokról a civil szervezetekről is, amelyeknek a választások előkészítésében fontos szerepük lesz.

Véleményem szerint a választások lebonyolításában a Magyarországi Horvátok Szövetségére és a megfelelő regisztrációval rendelkező helyi szervezetek segítségére most is számíthatunk. 2006-ban valószínűleg nem sokkal, de kevesebb horvát kisebbségi önkormányzat alakul, ám ez nem tartom tragikusnak. Az olyan településen, vagy fővárosi kerületben, ahol csak harminc-ötven horvátul beszélő választópolgár él, elegendő egy klub, egy egyesület alakítása és megszervezése.

Mivel szimpátiaszavazatokra nem számíthatunk, nyilvánvaló, hogy a képviselőjelöltjeinkre leadott szavazatok mennyisége is lényegesen kisebb lesz. Remélem, hogy a magyar közvélemény és főleg a politikai hatalom a választások utáni következtetések levonásakor a helyén kezeli majd, és reálisan fogja értékelni ezeket a számokat!

Kreszta Traján, az Országos Román Önkormányzat elnöke:

– A választásokig hátralévő időt elsősorban arra fogjuk felhasználni, hogy a magyarországi román közösséget megfelelően felkészítsük a kisebbségi önkormányzati választásokra.

Három megyében – Békés, Csongrád és Hajdú-Bihar – valamint Budapesten működnek román önkormányzatok. Végig fogjuk

járni a területet, elsősorban a megyéket, a román kisebbségi önkormányzatokkal, a községek-városok jegyzőivel, polgármestereivel kívánunk egyeztetni. Nagyon sok múlik az ő lelkiismeretes munkájukon, hozzáállásukon.

Abban a helyzetben vagyunk ugyanis, hogy meglehetősen sok a néhány száz lelket számláló kistelepülés, itt is zömmel idősebb korúak élnek, akik nem biztos, hogy a választói névjegyzékre fel akarnak kerülni. Lehet, hogy körülményesnek tartják azt is, hogy elmenjenek szavazni. De mindenek előtt azt kell elérnünk, hogy a megadott ha-

táridőig megtörténjen a szükséges harminc fő névjegyzékbe vétele, és kiírásra kerüljön abban a 23 községben a román kisebbségi választás, ahol a közösségeink eddig is működtek.

Más a helyzet a fővárosban, mert az a szűrő-szerep, amelyet a jogalkotók a választói névjegyzéknek szántak, nem fog működni Budapesten, ahol egy-egy kerületben nem lesz gond harminc főt regisztráltatni. Azok a személyek, akik nem a mi közösségeinkhez tartoznak, de eddig is tudtak önkormányzatot létrehozni, – Budapesten a 18-ból sajnos 14 ilyen –, ezután is meg fogják találni a módját annak, hogy ismét megalakuljanak. Nincs független jelölt, bebújnak hát majd a különböző egyesületekbe, és mivel sem ellenőrzés, sem szankció nincsen, megalakítják a kerületi, sőt, szerintem majd a fővárosi önkormányzatot is.

A hazai románságnak értékes intézményei – iskolái, óvodái, templomai, könyvtárai – vannak, ezeket kívánjuk megőrizni, megóvni, azaz, a három megyének kell úgy-mond ellensúlyozni a fővárost.

Mindent elkövetünk az elkövetkezendő időben, hogy a felkészítés az őszi választásokra sikeres legyen és ebben, mint említettem, számítunk a jegyzők, a polgármesterek és a helyi közösségek értő támogatására.

Giricz Vera, az Országos Ruszin Kisebbségi Önkormányzat elnöke:

A hazai ruszin kisebbségi közösség aktívan készül a választásokra. Az ORKÖ Közgyűlése 2006. január 28-i ülésén elfogadott 2006. évi Munkatervében a választásokkal kapcsolatban felmerülő kérdések tisztázására, folytatja azokat a konzultációkat, amelyek a működő ruszin társadalmi szervezetek kezdeményezésére

már 2005 őszen elkezdődtek. A konzultációkra Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Fővárosban és Pest megyében, valamint Pécssett kerül sor.

A ruszin kisebbségi közösség számára a legfontosabb a nemzeti öntudat megőrzése, az anyanyelv ismerete és ápolása, a 2004-ben megalapított Intézmények továbbfejlesztése, a ruszin nyelvoktatás szakmai színvonalának erősítése, a nemzetiségi nyelvet oktató iskolarendszer kiépítése.

A hazai ruszin közösség egyik legfontosabb feladatának az erkölcsi megtisztulást, az előző önkormányzat és annak elnöke által a hazai ruszin közösségnek okozott súlyos pénzügyi veszteségből való kilábalást tekinti.

A működő ruszin társadalmi szervezetek, a *Hodinka Antal Ruszin Értelmiségi Egyesület* és a *Ruszin Kulturális Szervezet* tagjai szervezik a választásokkal kapcsolatos konzultációkat, előzetes egyeztetéseket és megbeszéléseket folytatnak a jelöltekkel, segítséget nyújtanak a közösség tagjainak a névjegyzék összeállításában.

Kérdések és válaszok

2006 októberében az eddigiektől eltérően fogunk kisebbségi önkormányzatokat választani: egyidőben a helyhatósági választásokkal, de más szavazófülkében. Nem lesznek független jelöltek, a civil szervezetek állítanak jelöltet, s számtalan más újdonsággal kell megismerkednünk a választásokig. Honlapunkon – és a Barátságban is – részletesen foglalkozunk azokkal a kérdésekkel, amelyek már eddig is felmerültek, de számítunk olvasóink érdeklődésére is. Szakemberek fognak minden feltett kérdésre válaszolni. Ezúttal *dr. Buzál Attilát* kértük válaszára...

Kit lehet megválasztani, ki lehet jelölt?

A települési kisebbségi önkormányzati választásokon jelölt az a *magyar állampolgár* lehet, aki a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben meghatározott *kisebbséghez tartozik, a kisebbséghez tartozását vállalja és kinyilvánítja, kisebbségi választói jegyzékben szerepel* és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán *választójoggal rendelkezik*. A jelöltnek nyilatkoznia kell arról, hogy

- 1.) a kisebbség képviselétét vállalja-e,
- 2.) a kisebbségi közösség nyelvét ismeri-e,
- 3.) a kisebbségi közösség kultúráját és hagyományait ismeri-e,
- 4.) volt-e korábban más kisebbségi kisebbségi önkormányzatának tagja vagy tisztségviselője.

Ki állíthat jelölteket és hogyan?

Fontos új szabály, hogy megszűnik a független jelölti intézmény. Kizárólag jelölő szervezet által állított jelölt indulhat a választáson. Jelölő szervezet lehet az egyesületi jogról szóló törvény szerint bejegyzett olyan társadalmi szervezet, amelynek alapszabályában rögzített célként szerepel az adott nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselése. A 2006. évi választásokon a 2005. november 25. napjáig bejegyzett szervezetek állíthatnak jelöltet.

Mely szervezetek minősülnek nemzetiségi szervezeteknek?

Jelölő szervezetként az az egyesület vehet részt a választásokon, amelynek az alapszabálya tartalmazza az adott nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselétét. Ilyen szervezet lehet a megyei bíróságon nyilvántartásba vett (hétköznapi szóhasználatban „bejegyzett”) táncsoport, énekkar, hagyományörző egyesület, érdekvédelmi szervezet stb.

Alapítványok, közhasznú alapítványok állíthatnak-e jelöltet, illetve jelölteket?

Kizárólag az egyesületi jogról szóló törvény alapján bejegyzett *egyesületek* állíthatnak jelölteket. Ebbe a körbe a közhasznú egyesületek beletartoznak, tehát állíthatnak jelöltet. *Alapítvány, közhasznú alapítvány, közhasznú társaság azonban nem lehet jelölő szervezet.*

A megyei önkormányzatok szövetségei megszűnnek-e az önkormányzatok megszűnésével?

A megyei önkormányzatok szövetségei az egyesületi jogról szóló törvény alapján nyilvántartásba vett szervezetek, így azok nem szűnnek meg, kizárólag akkor, ha ezt a

feltételt az alapszabályuk tartalmazza, vagy a szövetség legfőbb szerve kimondja a szövetség megszűnését.

Hogyan állíthatunk jelöltet, jelölteket?

1. Jelöltet a már említett jelölő szervezet állíthat.

A jelölő szervezetnek a választások kitűzését követően be kell jelentenie azt a szándékát, hogy jelölő szervezetként kíván részt venni a választásokon, tehát jelöltet, vagy listát kíván állítani. A bejelentésen túl szükséges csatolni a társadalmi szervezetek bírósági nyilvántartásából a választás kitűzését követően kiállított kivonatot. Gyakorlatilag ugyanolyan igazolást kell beszerezni a nyilvántartást végző bíróságtól, mint amilyent a pályázatokhoz csatolunk. Ezen túl a jelölő szervezet bejelentéséhez csatolni kell annak alapszabályát, amely bizonyítja, hogy a törvényben meghatározott feltételnek megfelelően, alapszabályában rögzített célja az adott nemzeti vagy etnikai kisebbség képviselése.

A bejelentéshez szükséges nyomtatványt a *helyi választási irodánál* lehet beszerezni.

Amennyiben a jelölő szervezet több megye, illetőleg a főváros és valamely megye területén is jelöltet vagy listát kíván állítani, az *Országos Választási Bizottságnál*,

ha a jelölő szervezet csak egy megye, illetőleg a főváros területén belül, illetőleg több településen kíván jelöltet állítani, a *területi választási bizottságnál*,

ha a jelölő szervezet csak egy településen kíván jelöltet állítani, a *helyi választási bizottságnál* kell megtennie a bejelentést.

A jelölő szervezet nyilvántartásba vételéről az illetékes választási bizottság igazolást állít ki.

2. A jelölő szervezet jelöltet legkésőbb a szavazás napját megelőző 23. napig jelenthet be a helyi választási bizottságnál, az erre szolgáló nyomtatványon, amelyet szintén a választási irodától lehet beszerezni.

A jelöltek eddig az ábécé szerint kerültek fel a listára, ezután ez másként lesz?

A jelöltek ezután nem ábécérendben, hanem sorsolás útján fognak felkerülni a kislistára. Ez a szabály a települési kisebbségi önkormányzati képviselők megválasztására szolgáló kislistára vonatkozik.

A megyei és országos kisebbségi önkormányzati jelöltek sorrendjét a listát állító szervezet határozza meg.

Hány tagú lesz egy kisebbségi önkormányzat? Meddig lesz működőképes, illetve hány tagtól szűnik meg?

Valamennyi települési kisebbségi önkormányzat – a település lakosságától függetlenül – egységesen 5 fős lesz. A választásokat akkor lehet megtartani, ha legalább öt jelölt van a településen. A települési kisebbségi önkormányzat működőképességének határa 3 fő. Amennyiben a települési kisebbségi önkormányzat létszáma három fő alá csökken, a kisebbségi önkormányzat megszűnik, hiszen a képviselők száma a megválasztható képviselők számának fele alá csökkent.

Időközi választás megtartására nincs lehetőség. Javaslom ezért, hogy a jelölő szervezetek több mint öt jelöltet állítsanak, annak érdekében, hogy a választási ciklust a

kisebbségi önkormányzat eredményesen végig tudja dolgozni. (A képviselőtestület létszáma a kislistáról mindaddig feltölthető, amíg a listán van jelölt.)

Ki, kik szavazhatnak?

A települési kisebbségi önkormányzati választásokon csak azok szavazhatnak, akik a választói jegyzékben szerepelnek.

Hogyan készül a választói jegyzék?

A helyi választási iroda május 31-éig levél útján tájékoztatja a választójoggal rendelkező magyar állampolgárokat a kisebbségi választói jegyzékbe való felvétellel kapcsolatos tudnivalókról, és megküldi részükre a kisebbségi választói jegyzékbe vétel iránti kérelmet. A kisebbségi választói jegyzékbe való felvételt 2006. július 15. napjáig lehet kérni a lakcím szerint illetékes helyi választási iroda vezetőjétől, a kérelemnek az önkormányzat épületében elhelyezett gyűjtőládába helyezésével.

A kisebbségi választói jegyzékbe való felvétel levélben is kérhető úgy, hogy az legkésőbb a választás évének július 15. napjáig megérkezzen a helyi választási irodába.

A kisebbségi választói jegyzékbe való felvétel iránti kérelmet „kisebbségi választói jegyzékbe vétel iránti kérelem” nyomtatványon lehet benyújtani.

Kérelem tartalmazza a választópolgár családi és utónevét, születési családi és utónevét, lakóhelyét, személyi azonosítóját, nyilatkozatát arról, hogy az adott nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozik, továbbá az aláírását.

Amennyiben a polgár több kisebbség választói jegyzékébe is kéri felvételét, valamennyi kérelme érvénytelen.

A jegyzék nem nyilvános.

A helyi választási iroda vezetője legkésőbb július 15-én határozattal dönt a kérelmező kisebbségi választói jegyzékbe vételéről.

Amennyiben a jegyzékbe való felvételt a választási iroda vezetője megtagadja, a határozat ellen jogorvoslattal lehet élni a választási bizottságnál.

Hogyan fogunk szavazni? Egy községben, városban, kerületben egy-egy szavazókör lesz, ahol szavazni lehet a kisebbségi önkormányzatra?

Minden településen egy kisebbségi szavazókör lesz, amely nem azonos helyen lesz a települési önkormányzati szavazókörrel.

Ha nagy a város vagy a kerület, lehet-e több szavazófülkét, szavazókört kérni? Kitől, hogyan?

A jogszabály egy szavazókör megnyitását teszi kötelezővé, de nem kizárt, hogy több szavazókör legyen, ezt a választási iroda vezetőjénél kell kezdeményezni.

Kaphatnak-e a kisebbségek is hordozható urnát az idősek vagy betegek felkeresésére? Ha igen, kitől kell kérni, mikor és hogyan?

Mozgó urnát a választópolgár kérhet, aki szavazni akar. A bejelentést a választás napján a szavazatszámlláló bizottsághoz kell közölni. Ezt akár írásban vagy telefonon is meg lehet tenni.

Hogyan lehet – a tervek szerint – kedvezményes mandátumot szerezni a tervek szerint a 10000 lakos alatti településeken?

A 10 000 lakos alatti településeken kislistás választás szerint választanak képviselőket a választópolgárok. Amennyiben a kisebbségi jelölőszervezet egyetlen jelöltje sem szerez mandátumot a települési önkormányzati választásokon, a helyi választási bizottság megállapítja azt a szavazatszámot, amely alapján még mandátumhoz lehetett jutni. (Tehát ha egy legfeljebb 1300 lakosú településen 7 fős képviselőtestületet lehet megválasztani, a hetedikként mandátumhoz jutott képviselőre leadott szavazatszám lesz ez a szám.) Amennyiben a kisebbségi jelölőszervezet jelöltje e szavazatszám felénél több szavazatot kapott, az egy kedvezményes mandátummal megnő a települési önkormányzat létszáma. (Példa: Vértesszőlő 1300 fő alatti település Fejér megyében. A 2002. évi önkormányzati választásokon a települési önkormányzat képviselőtestületébe 226 szavazattal lehetett még bejutni. Ebből a számból kiindulva tehát 113 szavazattal lehet majd kedvezményes mandátumhoz jutni.

Hogyan lehet mandátumhoz jutni a 10000 lakos feletti településeken?

A 10 000 lakos feletti településeken vegyes választási rendszerben választják meg a települési önkormányzati képviselőket. A vegyes választás lényege, hogy a jelöltek két módon kerülhetnek be a települési önkormányzat képviselőtestületébe. Egyfelől egyéni választókerületből, másfelől az úgynevezett kompenzációs listáról. A kompenzációs listára azok a töredék szavazatok kerülnek, amelyek nem eredményeztek az egyéni választókerületben mandátumot. A jogalkotó ezzel a szabállyal akarta elkerülni azt, hogy a töredékszavazatok „elvesszenek”. A tervezet két kedvezményt biztosít a kisebbségi jelölő szervezetek részére a vegyes választási rendszerben. Elsőként a kisebbségi jelölő szervezeteknek nem kell az egyéni választókerületek legalább egynegyedében jelöltet állítani ahhoz, hogy kisebbségi kompenzációs lista jöjjön létre. E szabály alapján elegendő akár a település egy egyéni választókerületében jelöltet indítani, és a törvény alapján létrejön a kisebbségi kompenzációs lista. Természetesen célszerű több egyéni választókerületben jelöltet állítani, annak érdekében, hogy minél több töredékszavazat kerüljön fel a kisebbségi kompenzációs listára.

A második kedvezmény:

Amennyiben az adott kisebbség képviselőjét vállaló jelölt egyéni választókerületben nem szerez mandátumot, továbbá a kisebbségi kompenzációs lista sem szerez mandátumot, meg kell állapítani a település egyéni választókerületeiben mandátumot szerzett képviselőkre leadott érvényes szavazatok száma átlagának felét. Amennyiben a kisebbségi kompenzációs listára e számnál több töredékszavazat jut, a lista egy kedvezményes mandátumot kap.

Pl.: Budaörsön, ahol mintegy 19000 választópolgár él, a 2002. választási adatokkal számolva egy kedvezményes mandátum megszerzéséhez a fenti módszerrel számolva kb. 240 szavazat szükséges. Ugyanez a szám a 128 700 választópolgárral rendelkező Pécsset már 640 szavazat, míg Pilisvörösváron (ahol 10 296 választópolgár él) 90 érvényes szavazattal lehet kedvezményes mandátumhoz jutni.

VÁRJUK A TOVÁBBI KÉRDÉSEKET!